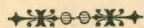

شیوه‌ن فارسی

محرری

چیچک بازار رشديه‌سی فارسی معلمی

صافی

معارف نظارت مبدی‌سنگ رخصتید طبع اول‌نشر

دست‌نویس

(قضا‌دار) مطبعه - باب‌عالی‌جاده‌سند - نومرو ۲۵

صاحب و ناشری

کتابچی قضا‌دار

۱۳۰۸

{ افاده }

لسانك بر ركني بولنامه لسانه فارسی نك بر قسمی اصطلاحات
و بر طاقم کنایات تشکیل ایلمشدر . بوندر بیلنمکه اولسانك شیوه
سی لایقید ضبط اولنماز .

فارسی نك اصطلاحاتی جامع کتابه وارسه ده اکثری غیر مطبوع
اولسید اندرده استفاده عمومی حاصل دکلمر .

فارسی به مراقم اولدیغنده اصطلاحات مذکوره بی جامع اولانه
کنك منتخبلرنده « اقصی الارب » نام کتابی موقه ایدره ایینه ییلوب
يك مودو کلفند استنساخ ایدره بیلنم ایدرم .

هکدر بکیم کو جملطک لذتی بیلر بکیمده طالب اولانلرک قولایقند
ضبط ایدره بیلنم ایدرم مذکور کتابی ماخذ اتخاذا ایدرک « شیوه
لسانه فارسی » عنوانیده هر ایدره ایکی جزو چیقارلوق اوزره اصطلاحات
مات مذکوره بی بازمه ثبت ایدرم .

هر اصطلاحك معنای لغویسی و ندرده کنایه اولدیغنی و اکثر نك
موردیه ترکیه ملا یعنی بازمه غیرت ایدره هکیم هرهند صورت استفاده
سهولت اولور طو ایدرم . وقوعی طبیعی بولنامه ضبط ایدره باقلمز
عسکری تقاعد صندوقی کتبه سندن
چیچک بازاری رشديه سی فارسی معلی
اسکدارلی صافی
امیرنده بم ومن الله التوفیق .

• حرف الالف •

« آستین برزد » یکنی صیغادی معنای لغویسی حاویدر
برایشه مباشرت ایچون حاضرلندی دیمکدن کنایه در .
ترکجه ده پاچهلری صیغادی تعبیری بوتك ملایمی در .

خسرو

هو منبل نو سرازبرك باسین برزد
غمت بر بختن خونم آستین برزد

« ابروزند » قاش اوینادر معناسنه در راضی اولور و اشارت
ایدر دیمکدن کنایه در بز بو محله کوز ایدر تعبیر ترکیسی
قولانیرز .

طبع نو بخشیرده صدر کنج کره
ابروزند و کره برابر و نند

« اسب و فرزند نهید » شطرنج طاشلرندن اولان اسب ایله
فرزینی چیقار دیمکدر برکیمسه آخرینه مساعده لی طاوواندیغی

حاله ینه خالب اولور دینه جک محله ایراد اولنور طاش
چیقارر تعبیر ترکیسی بونک عینی در .

سعدی

کدایی که بر شیر زین زهر
[*] ابوزید را اسب دفرین زهر

« از کا و کنج خواهد و از ماهی درم » اوکوزدن دینه
بالقدن ایچه تمنا ایدر معناسنه اوله رق ارباب حرص حقنه
کوزل بر طعنه در موردی شو یولده مرویدر « بهرام کور »
زماننده بر کویلی چفت سورر ایکن اوکوزینک ایغی بر چقوره
بآتمش کویلی او محلی حفر اتمکله بردینه تظاهر ایدرک بهرامک
خزائن ساژده سی میانه النمش و اکا « کنج کاو » نامنی ویر مشلر
ایمش .

ایشته حریص و خسیس اولان کیمسه بو حکایه بی ایشدیکندن
[*] « ابوزید » مقامات حریری بی مقالایله تشکیل ابدن شخص
موهومک اسمیدر .

[۱] « بهرام کور » شاهان یشین عجمدن برینک اسم ولقبیدر .

هر اوکوزک ایغی او یله بردینه یه اصابت ایدر طمع خامنده
بولنور دیمکدر « از ماهی درم » جزو ثانیسی صکره دن عطف
و علاوه اولنمشدر .

نظامی

کس کو برد بر زده فشک رنج
ز ماهی درم خواهد از لار کنج

مصرع

« ای شوخ نیم مست عنانرا کشیده دار، ای مست
مغرور دیزکنی چک معناسنی مفیددر ثروته مغرور اولوبده
فقرانی تحقیر قالدیشان خود بینلره تنیه صدندده تکلم اولنور
ترجیه ده او یله متکبرلره یالکنز چک دیزکنی تعبیر قدیمیله اخطار
کیفیت ایدلدیکی شو بیتدن منفهمدر .

اسب ناز ایدر تیر عشاقی ایتزک باعمال
لشکر کلن فطردر شمر نکر و چک دیزکنی

« آب من ازو بکشاد » قسمتم اندن آچلدی دیمکدر آنک
معاونتله نائل مقصود اولدم مقامنده سویلنوز .

ظہیر

هزار دامه کوهر تثار شاه کردم
که هیچ کس منہ در کنار من نہاد
هزار بیت بکفتم کہ آب ازو بچکد
یمز زبیرہ دکر آہم از کسی نکشاد

« آواز دهل از دور شنیدن خوشست » تسمع بالمعیدی
خیر من ان تراه « مثل عربیسی بونک ملایمی » داواک سسی
اوزاقدن خوش کلیر « مثل ترکیسی ده ترجمه سیدر باطن آزحتلی
اولان برشینک ظاہراً آسان کورندیکنی افاده طرزنده
سویلنوز .

« از باران کریخت و بزیر ناودان آمد » یاغموردن قاچدی
حالبوکه اولوق التته کلدی دیمکدر .

مصائبک کوچکندن چارکن بیوکنه تصادف ایتدی
دیمکدن کنایه در یاغموردن چارکن طولویه طوتلدی مثله
مماثلدر .

نظامی

کنوره در خطر راه جانہ آمدم
ز بارانہ سوی ناودانہ آمدم

« از ماست که بر ماست » بزه اولان شی ینہ بزددنر
معناسی مشتملدر مصاب اولدیغمز شسیده غیرک صنع ومدخلی
یوقدر دینہ جک یرده ضرب اولنور ترجمه کنده کندمزه کندمزه
ایتدک تعیرینک عینی در .

« چون کنم خود کرده ام خود کرده را تدبیر نیست »
مصرعیه معنای متفقد.

« آب رو آب جو نیست ، یوز صوبی ایرماق صوبی دکدر
معناسنی افاده ایدر طلب حاجت ایچون ادانی یه سرفرو ایتک
لازم گلز دیمکدن کنایه در .

« از هیچ ویرانه دود بر ناید » هیچ بر ویرانه دن دومان
چیمماز دیمکدر تکبر ایدن فقیر دعوای عرفان ایدن جاهل
حقنده ضرب اولنور .

نظامی

مثل زد در بیه آنکه فرزانه بود

که بر ناید از هیچ ویرانه دود

« آسیای تهی کردند » بوش دکر من چویرر دیمکدر .
عبله اوغراشیر دنیلجک یرده سوبلنور .

خسرو

چونکه من در دولت نمی کردم
آسیای نهی چه کرد انعم

« آهن سرد کوبد » صغوق تیمور دوکر مثل ترکیسی
معناسنه اوله رق « آسیای تهی کردند » مثل عجمیسی ایله بر مجلده
ضرب اولنور .

« آفتاب یتیم کش » یتیمی هلاک ایدن کونش دیمکدر .

قیش کونشندن کنایه در زیرا فقیر و یتیم ایصنمق فکریله
 قیش کونشنه قارشی اوطوررلر و صکره خسته لکه دوچار
 اولورلر عربلرده « شمس الشتاء ممرضة » سنوزی مشهور
 ایش

« آش اورا خواهم پخت » آنک یمکنی پشیره جکم
 دیمکدر.

آنک ایشنی تسهیل ورؤیت ایده جکم دیمکدن کنایه در.

اقتیٰ حلوا کر

گفت آه شوخ که من آسده ترا خواهم پخت

پخت آشی که چنانچه آسده خوردم دیگر

« آب شناسان کار » ایشک کنهنی طانیانلر دیمکدر. قواغد
 وقوانینه زیاده واقف اولانلردن کنایه در.

« آب خضر » علم لدنیدن کنایه در.

« آتش بهار » رونق بهاردن کنایه در.

« مصراع » از مارچه زاید بجز از مار بچه « ییلاندن ییلان
 یاور یسندن بشقه نه طوغر دیمکدر. بز بو محله « الولد سر ایه »
 مثل مشهور عربیسنی ایراد ایدرز.

« مصراع » آزموده آزمودن بس پشیمانی دهد « تجر به

اولسان شیئی تجربه ایتمک ندامت ویرر دیمکدر . بونک عینی

اولان « من جرب المجرّب حلت به الندامه » مثل عربیسی بزچه

دخی مستعمالدر .

طاقتم برابر محنت آزمودی پیسه انیسه

آزموده آزمودنه بس بشیمانی دهد

« آب دردهانش آمد » اغزی صولاندی دیمکدر .

غایت امرندی دنیه جک موقعده تفوه اولنور و او صویه آب

حسرت « دیرلر .

کمال اسماعیل

موردیبر طلعت خضم نرسه لقابنرا

نیام بیغ نرا آب دردهانه آمد

هاللی

دردهانه غنجه از لعل نوآب مسرنت

لیک بندارند مردم قطره شبنم دراو

« آب شد » صو کسلدی دیمکدر . حجابندن اریدی دیمکدن

کنایه در .

میر خسرو

تا کل از سرم روبریت آب شود

یک زمانه دور کن ز چهره نقاب

« آ گفت » رنج و بلا دیمکدر.

شاه سنجر بر کون « کوی بازلق » (۱) ایدرکن آتدن

دوشمش و معیتده بولنان شعرادن استاد معزی ارتجالاً شو

رباعی بی سویلشمش:

(۱) کوی یوواردلقلری طوب «چوکان» انی یوواردلفه مخصوص

اکری براغاجدر و بوبرنوع او بوند.

شاهها ادبی که فک برضورا

ما گفت رسانیر رخ بیکورا

کرکوی کنه کرد «چو طاه» بنسبه

در امب خطا کرد بمب غصه اورا

بونک اوزرینه شاه سنجر آتی مغزی به باغشلامش

ایمش.

« آفتاب پرست » کونشه طاپان دیمکدر « حربا اطلاق

اولنان حیواندن کنایه در. ز یرا او حیوان کونشی ارار و آکا

باقار ایمش.

« آب مرغان » ، « قهستانده » [*] ، برصویک اسمیدر . چکرکه
دفعی ایچون استعمال ایدیلیر ایش .

« اشک شیرین » ، کریه شادیدن کنایه در . سوئچ اغلامسی
تعبیر اولنور .

« آویزکن » ، اصلجی صارقندیلق ایدیجی دیمکدر .
هرکسه صاریلوب برشی طلب ایدن جراریندن کنایه در .
اوکیلره ترکجه مزده دخی اصلدقجه اصلور دیرز .

« آب سوار » ، صویه بیننلر دیمکدر . صویک اوزرنده
ظاهر اولان قبارجقلردن کنایه در . عریسی « حباب » درکه
لسان ادب ترکیده کثیرالاستعمالدر .

---

[*] « قهستان » بربرک اسمیدر .